

Submission 59

Nijhoffs *Awater* en zijn reisgenoten in het hedendaagse Oekraïense literaire veld

Natalia Karpenko

Freelance vertaler voor meerdere uitgeverijen, Kiev, Oekraïne

De aanleiding voor dit onderzoek vormden de vragen die ik kreeg als vertaler van *Awater* naar het Oekraïens tijdens het International Literature Festival in Utrecht in september 2021: hoe zal het vertaalde gedicht mogelijk worden ontvangen in de doeltaal en is er een aansluiting mogelijk bij de Oekraïense equivalenten? Met andere woorden: op wat voor literaire reisgenoten kan de Oekraïenstalige *Awater* rekenen en wat heeft hij te vertellen aan de Oekraïense lezers van nu? Welke nieuwe inzichten kunnen voortvloeien uit dit contact tussen deze oorspronkelijk Nederlandse tekst uit de jaren dertig van de vorige eeuw en de Oekraïense lezer anno 2022?

Nog werkend aan de vertaling van *Awater* verdiepte ik me in zijn wereld: in zijn ontstaansgeschiedenis, in zijn tekstuele kenmerken, in de literaire discussies uit die tijd. Daarnaast doorploegde ik de Oekraïense gedichten uit die tijd, geschreven grofweg tussen 1910 tot 1940, op zoek naar een reisgenoot voor *Awater*. Ten slotte onderzocht ik de literaire discussies rondom de modernistische poëzie in het Oekraïne van nu en of die recent uitgegeven is geweest.

Het onderzoek wees uit dat er momenteel een enorme interesse voor de poëzie van het interbellum bestaat in Oekraïne, getuige talloze belangrijke uitgaven in de laatste jaren. Zeker in de jaren twintig van de vorige eeuw loopt de ontwikkeling van het Nederlandse en Oekraïense modernisme vaak parallel: veel Nederlandstalige gedichten uit die periode zouden moeiteloos een Oekraïense reis- en geestesgenoot kunnen vinden. Maar voor *Awater* ligt het anders. Na de Sovjet-terreur van begin jaren dertig neemt de Oekraïense literatuur een heel andere wending. De literaire discussie tussen *Awater* en zijn Oekraïense tijdgenoten wordt dan een boeiend gesprek tussen vreemden in één treincoupé, voor de ogen van het hedendaagse Oekraïense publiek dat luistert met veel belangstelling.